

Verkennd Ecologisch Onderzoek en Landschappelijke inpassing

Henegouwerweg 119a,
119b en 120
Waddinxveen

Colofon

Titel	Verkendend Ecologisch Onderzoek en Landschappelijke inpassing Henegouwerweg 119a, 119b en 120 Waddinxveen
Status rapport	Definitief
Projectnummer	23A129
Datum uitgave	november 2023
Samengesteld door	Quinn van Etten, adviseur Watersnip Advies Brigit van Dam, adviseur Watersnip Advies
Foto's	Watersnip Advies
Naam en adres opdrachtgever	ForFarmers FarmConsult Kwinkweerd 5 7141 CW Lochem
Contactpersoon opdrachtgever	Mevrouw A.M. v.d. Brink

Alle auteursrechten ten aanzien van dit rapport worden uitdrukkelijk voorbehouden. Niets uit dit rapport mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van Watersnip Advies, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

De inhoud van dit advies is met uiterste zorg samengesteld. Watersnip Advies sluit alle aansprakelijkheid uit voor enigerlei directe of indirecte schade, van welk aard dan ook, die onverhoopt zou kunnen voortvloeien uit of verband houdt met het gebruik van dit document.

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	6
2	LOCATIEBESCHRIJVING	8
2.1	Huidige situatie.....	8
2.2	Plannen	8
3	TOETSINGSKADER.....	10
3.1	Europese richtlijnen	10
3.2	Landelijk natuurbeleid- en wetgeving.....	10
3.2.1	<i>Wet Natuurbescherming 2017 (Wnb)</i>	10
3.2.2	<i>Natuurnetwerk Nederland</i>	13
3.2.3	<i>Omgevingsvisie en interim Omgevingsverordening Provincie Zuid-Holland</i>	14
4	RESULTATEN ONDERZOEK	17
4.1	Methode.....	17
4.2	Flora	17
4.3	Fauna	17
4.3.1	<i>Vogels</i>	17
4.3.2	<i>Vissen</i>	18
4.3.3	<i>Amfibieën</i>	18
4.3.4	<i>Reptielen</i>	18
4.3.5	<i>Grondgebonden zoogdieren</i>	19
4.3.6	<i>Vleermuizen</i>	19
4.3.7	<i>Overige soorten</i>	20
5	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	21
5.1	Conclusies en aanbevelingen	21
5.2	Algemene Zorgplicht	22
6	LANDSCHAPPELIJKE INPASSING	23
6.1	Biodiversiteit	23
6.2	Camouflage van nieuwbouw	24
7	BRONNEN.....	25

1 Inleiding

Pluimveebedrijf Uitbeijerse is voornemens wijziging uit te voeren aan het bedrijf aan de Henegouwerweg 119a, 119b en 120 in Waddinxveen. Het gaat om de volgende ontwikkelingen;

- Het slopen van twee pluimveestallen en bouwen van een nieuwe stal;
- Het dempen van een sloot;
- De zolder van de nieuwe stal benutten voor opslag door derden;
- Een boerderij-automaat realiseren voor de verkoop van agrarische producten;
- Een kleine windturbine ten oosten van het plangebied plaatsen.

De initiatiefnemer van de voorgenomen plannen dient te verkennen of er mogelijk schadelijke gevolgen zijn voor beschermde natuurwaarden in het plangebied. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen beschermde soorten en beschermde gebieden.

Concreet betekent het dat nagegaan moet worden of:

- Er overtreding van de verbodsbepalingen voor beschermde soorten plaatsvindt (toetsing Wet Natuurbescherming -Wnb).
- Er schade optreedt aan beschermde dieren en/of planten. Beschermde plantensoorten mogen niet vernietigd of beschadigd worden. Beschermde diersoorten mogen niet gedood, verwond of opzettelijk verontrust worden. Daarnaast mogen hun nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfsplaatsen niet beschadigd, vernield, uitgehaald, weggenomen of verstoord worden en mogen hun eieren niet vernietigd of vernield worden;
- Er mogelijke significante gevolgen zijn voor beschermde gebieden (eveneens toetsing Wet Natuurbescherming);
- Er wezenlijke waarden en kenmerken van het Natuurnetwerk Nederland aangetast worden (Toepassing Omgevingsbeleid provincie Zuid-Holland).

Om te onderzoeken of bovenstaande bepalingen overtreden of aangetast worden dient het plangebied onderzocht te worden. Dit gebeurt middels een bureaustudie en veldonderzoek naar de aanwezige flora en fauna. Het onderzoek wordt uitgevoerd door een deskundige op het gebied van ecologie.

In november 2023 hebben gekwalificeerde medewerkers van Watersnip Advies een Flora- en fauna-inventarisatie verricht in het plangebied. Hierbij werd met name gelet op het voorkomen van beschermde planten- en diersoorten. Daarnaast zijn de verschillende biotopen binnen het plangebied beoordeeld met betrekking tot potentieel voorkomende beschermde soorten.

Dit rapport geeft een overzicht van de voor het plangebied geldende natuurwetgeving, de aanwezigheid van beschermde gebieden in de nabije omgeving en de aanwezige en verwachte flora en fauna in het plangebied. Vervolgens wordt aangegeven of er bij het realiseren van de voorgenomen plannen schade verwacht wordt aan beschermde soorten. Met het oog op de algemene zorgplicht, die geldt voor alle planten- en diersoorten, worden waar mogelijk maatregelen beschreven, gericht op het voorkómen van schade. In het samenvattende schema op de volgende pagina wordt aangegeven of er overtreding plaatsvindt aan beschermde planten- en diersoorten en beschermde gebieden. Tevens worden enige aanbevelingen gedaan t.b.v. de zorg voor de biodiversiteit.

Conclusies en aanbevelingen

In onderstaand schema volgt een opsomming van de conclusies en aanbevelingen uit hoofdstuk 5. Daarin wordt aangegeven of er bij het realiseren van de nieuwbouwplannen gevolgen zijn voor beschermde natuurgebieden of verbodsbepalingen worden overtreden.

Natuurgebieden H.3	Gevolgen
Natura2000 §3.2.1	
- Habitattypen	Natura 2000-gebied Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein ligt op 5,63 km afstand van het plangebied. De bestemming van de pluimveestal is intensieve veehouderij. Geadviseerd wordt een stikstofdepositieberekening uit te voeren van de aanlegfase en de gebruiksfase.
- Soorten	Nee
NNN-gebieden §3.2.2	Nee
Omgevingsvisie/verordening §3.2.3	Nee

Soortgroep H.4	Overtreding verbodsbepalingen
Algemeen §4.3.3 en 4.3.5	Voor de beschermde soorten, Gewone pad, Kleine watersalamander, Meerkikker, Bosmuis, Bunzing, Egel, Haas, Hermelijn, Konijn, Veldmuis, Vos, Wezel en Woelrat geldt een algemene vrijstelling in het kader van de Wet Natuurbescherming door de provincie Zuid-Holland. Er hoeft voor deze soorten geen ontheffing aangevraagd te worden. Wel dient voor deze soorten de algemene zorgplicht in acht genomen te worden.
Flora §4.2	Nee
Jaarrond beschermde nesten §4.3.1	Nee
Vissen §4.3.2	Nee
Reptielen §4.3.4	Nee
Zoogdieren §4.3.5	Nee
Vleermuizen §4.3.6	Nee
Overige soorten §4.3.7	Nee

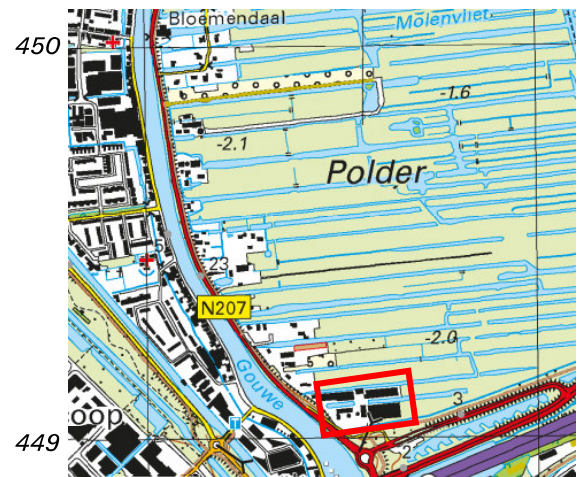
Soortgroep H.4	Overtreding verbodsbepalingen, aanvullende maatregelen vereist
Vogels §4.3.1	Nee. Indien bomen en struiken verwijderd worden, dient dit bij voorkeur buiten het broedseizoen van vogels te gebeuren, zodat overtreding van de Wet natuurbescherming wordt voorkomen. Het broedseizoen loopt globaal van 15 maart tot 15 juli. De Wnb hanteert echter geen standaardperiode voor het broedseizoen; van belang is of een nest bewoond is. Indien een bewoond nest wordt aangetroffen, mogen er geen werkzaamheden uitgevoerd worden die het nest verstoren. Voor aanvang van werkzaamheden tijdens het broedseizoen dient een terzake kundige een inspectie uit te voeren ten aanzien van eventuele broedende vogels.
Amfibieën §4.3.3	Nee, mits voorkomen wordt dat er gedurende de voortplantingsperiode van de Rugstreeppad (globaal half april – augustus) water stagneert en er plassen en poelen ontstaan waar de Rugstreeppad haar eieren in af kan zetten. Tevens dient voorkomen te worden dat er lang zand/grond braak ligt gedurende de overwinteringsperiode (globaal van november – maart). Dit om ingraven voor overwintering te voorkomen.

2 Locatiebeschrijving

2.1 Huidige situatie

Het plangebied ligt in het kilometervak met de Amersfoortse coördinaten: 105, 449.

Het plangebied is gelegen ten noorden van de A12. Oostelijk van het plangebied is weiland aanwezig. Dit weiland is ook deels in het plangebied aanwezig. Verder bestaat het plangebied uit een aantal pluimveestallen met betonnen muren en golfplaten daken. Te midden van het plangebied is een sloot aanwezig.

Figuur 1 Het plangebied (rode contour) ⁶

2.2 Plannen

Pluimveebedrijf Uitbeijerse is voornemens wijziging uit te voeren aan het bedrijf aan de Henegouwerweg 119a, 119b en 120 in Waddinxveen. Het gaat om de volgende ontwikkelingen;

- Het slopen van twee pluimveestallen en bouwen van een nieuwe stal met de best beschikbare technieken;
- Het dempen van een sloot;
- De zolder van de nieuwe stal benutten voor opslag door derden;
- Een boerderij-automaat realiseren voor de verkoop van agrarische producten;
- Een kleine windturbine ten oosten van het plangebied plaatsen.

Figuur 2 Overzicht plangebied vanaf het westen

Figuur 3 Overzicht te slopen stallen

Figuur 4 Noordelijk aanzicht te slopen stallen

Figuur 5 Overzicht stallen vanaf het weiland

Figuur 6 Overzicht weiland

Figuur 7 Overzicht te dempen sloot

3 Toetsingskader

3.1 Europese richtlijnen

Binnen de Europese Unie vormen de Natura 2000-gebieden een netwerk van beschermde natuur. Het doel van deze gebieden is het behoud van de biodiversiteit in Europa. Het beschermen van kwetsbare planten en dieren en hun leefgebieden is hierbij het uitgangspunt. De richtlijnen zijn in Europa uitgewerkt in de Vogel- en Habitatrichtlijn. In de Nederlandse wetgeving zijn deze geïmplementeerd in de Wet Natuurbescherming. Deze wet is van kracht geworden op 1 januari 2017.

3.2 Landelijk natuurbeleid- en wetgeving

3.2.1 Wet Natuurbescherming 2017 (Wnb)

In de Wet Natuurbescherming zijn per 1 januari 2017 drie wetten opgenomen, te weten de *Natuurbeschermingswet*, *Flora- en faunawet* en *Boswet*.

Natura 2000-gebieden

In Nederland zijn gebieden aangewezen als speciale beschermingszones. Deze gebieden vallen onder de Vogelrichtlijn en/of de Habitatrichtlijn en worden aangeduid als Natura 2000-gebieden. Voor deze gebieden zijn instandhoudingsdoelen geformuleerd. Per provincie is het college van Gedeputeerde Staten verantwoordelijk voor het treffen van instandhoudingsmaatregelen en passende maatregelen. Tevens heeft de provincie de bevoegdheid om bijzondere landschappen of bijzondere provinciale natuurgebieden aan te wijzen, mits deze niet reeds onder een Natura 2000-gebied vallen.

Activiteiten die mogelijk negatieve gevolgen hebben voor de kwaliteit van de natuurlijke habitats, of die habitats van soorten kunnen verslechteren of een significant verstorend effect zouden kunnen hebben op aangewezen soorten binnen een gebied, zijn vergunningsplichtig.

Stikstofdepositie

Sinds 2015 werkte de overheid met het Programma Aanpak Stikstof (PAS) aan minder stikstof in de natuur. In mei 2019 heeft de Raad van State geoordeeld dat dit programma niet meer gebruikt mag worden. In Provincie Zuid-Holland is afhankelijk van de omvang van het initiatief een stikstofdepositieberekening nodig.

Per 1 juli 2021 is de Wet stikstofreductie en natuurverbetering van kracht geworden. Hierin worden resultaatverplichtingen voor stikstofreductie genoemd voor 2025, 2030 en 2035. In deze wet gold een bouwvrijstelling. Deze gold voor bouw-, aanleg- en sloopactiviteiten. In november 2022 heeft de Raad van State uitspraak gedaan betreffende de vrijstelling van de bouwfase. Deze vrijstelling voldoet niet aan het Europese Natuurbeschermingsrecht. In projecten dient zowel de bouwfase als de gebruiksfase berekend te worden. Aan de hand van het 'Stroomschema beoordeling WABO-aanvragen bouw voor nieuwe initiatieven met stikstofdepositie' kan bepaald worden of de berekening voor het betreffende initiatief noodzakelijk is.

Soorten

De soortenbescherming is bedoeld om in het wild levende planten- en diersoorten te beschermen als er werkzaamheden plaatsvinden in en rond het leefgebied van een soort. In de Wet Natuurbescherming worden drie beschermingsregimes onderscheiden; Europees

beschermde soorten vallen onder beschermingsregimes soorten 'Vogelrichtlijn (Wnb-vrl) en beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn' (Wnb-hrl) en nationaal beschermde soorten vallen onder beschermingsregime 'andere soorten' (Wnb- andere soorten).

Werkzaamheden die schade kunnen veroorzaken aan soorten zijn, o.a.; (ver)bouwen, slopen, of wegen aanleggen, water dempen en graven. Voor werkzaamheden die geen schade veroorzaken aan beschermde soorten, hoeft vooraf niets geregeld te worden. Als het echter onmogelijk is om schade aan beschermde soorten te voorkomen, dan moet vooraf bepaald worden of er een vrijstelling geldt of dat er een ontheffing moet worden aangevraagd. De voorwaarden verbonden aan een vrijstelling of ontheffing zijn afhankelijk van de mate van bescherming van de planten- en diersoorten die binnen het plangebied voorkomen.

Wanneer in geval van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting schade ontstaat aan beschermde planten en dieren, is het mogelijk te werken met een goedgekeurde gedragscode die toepasbaar is voor de geplande activiteiten en de aangetroffen soorten. Indien dit niet het geval is en er schade ontstaat aan beschermde soorten dient een ontheffing te worden aangevraagd. Ontheffingen worden aangevraagd bij de provincie. De voorwaarden verbonden aan een vrijstelling of ontheffing zijn afhankelijk van de mate van bescherming van de planten- en diersoorten die binnen het plangebied voorkomen. Een ontheffing wordt alleen toegekend als de werkzaamheden het voortbestaan van de soort niet in gevaar brengen.

Het tijdig integreren van ecologische maatregelen in het plan kan een ontheffingsaanvraag mogelijk voorkomen. Hierbij gaat het om het consolideren van het leefgebied van populaties. Deze maatregelen dienen voorafgaande aan de werkzaamheden uitgevoerd te worden om zo de functionaliteit van het plangebied voor de beschermde soort(en) ten allen tijden te behouden. Het gaat daarbij dus om het voorkómen van schade (zie figuur 8). Deze ecologische maatregelen dienen opgesteld te worden door of in samenwerking met een ter zake kundige.

Figuur 8 Stappenplan onderzoek Wet natuurbescherming (Bron: www.regelink.net)

In het kader van de Wet natuurbescherming zijn alle vogels beschermd. Tijdens het broedseizoen zijn de nesten van alle vogels beschermd en mogen niet verontrust worden. Nesten van sommige vogelsoorten zijn jaarrond beschermd. Ten aanzien van jaarrond beschermde nesten onderscheidt de Wnb vijf categorieën: nesten die buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (1), nesten van koloniebroeders die jaarlijks dezelfde vaste broedplaats hebben (2), nesten van vogels die niet in kolonie broeden maar wel jaarlijks dezelfde vaste broedplek hebben (3), nesten van vogels die jaarlijks gebruik maken van hetzelfde nest (4) en ten slotte nesten van vogels die geneigd zijn terug te keren naar de broedplek van het vorige jaar, maar wel flexibel genoeg zijn om zich elders te vestigen indien nodig (5). De nesten van de vogelsoorten van categorie 1 t/m 4 zijn jaarrond beschermd. De nesten van de soorten in categorie (5) zijn jaarrond beschermd als er onvoldoende alternatieven zijn of als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Algemene zorgplicht (artikel 1.11)

Voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende planten- en diersoorten geldt de algemene zorgplicht. Deze bepaalt dat een ieder die weet dat zijn of haar handelen nadelige gevolgen kan hebben voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en flora en/of fauna, deze handelingen achterwege dient te laten, of verplicht is om maatregelen te nemen (voor zover redelijkerwijs kan worden gevraagd) die deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken. De zorgplicht kan gezien worden als algemene fatsoenseis die voor iedereen geldt.

Houtopstanden, hout en houtproducten

Het is verboden om een houtopstand buiten de grenzen van de bebouwde kom geheel of gedeeltelijk te kappen, zonder hier voorafgaande aan de werkzaamheden melding van te doen bij Gedeputeerde Staten. Indien er houtopstand gekapt moet worden geldt er een herplantplicht.

Let wel, hakhoutbeheer geldt als bestendig beheer. Het gaat om kappen ter verwijdering op korte of langere termijn.

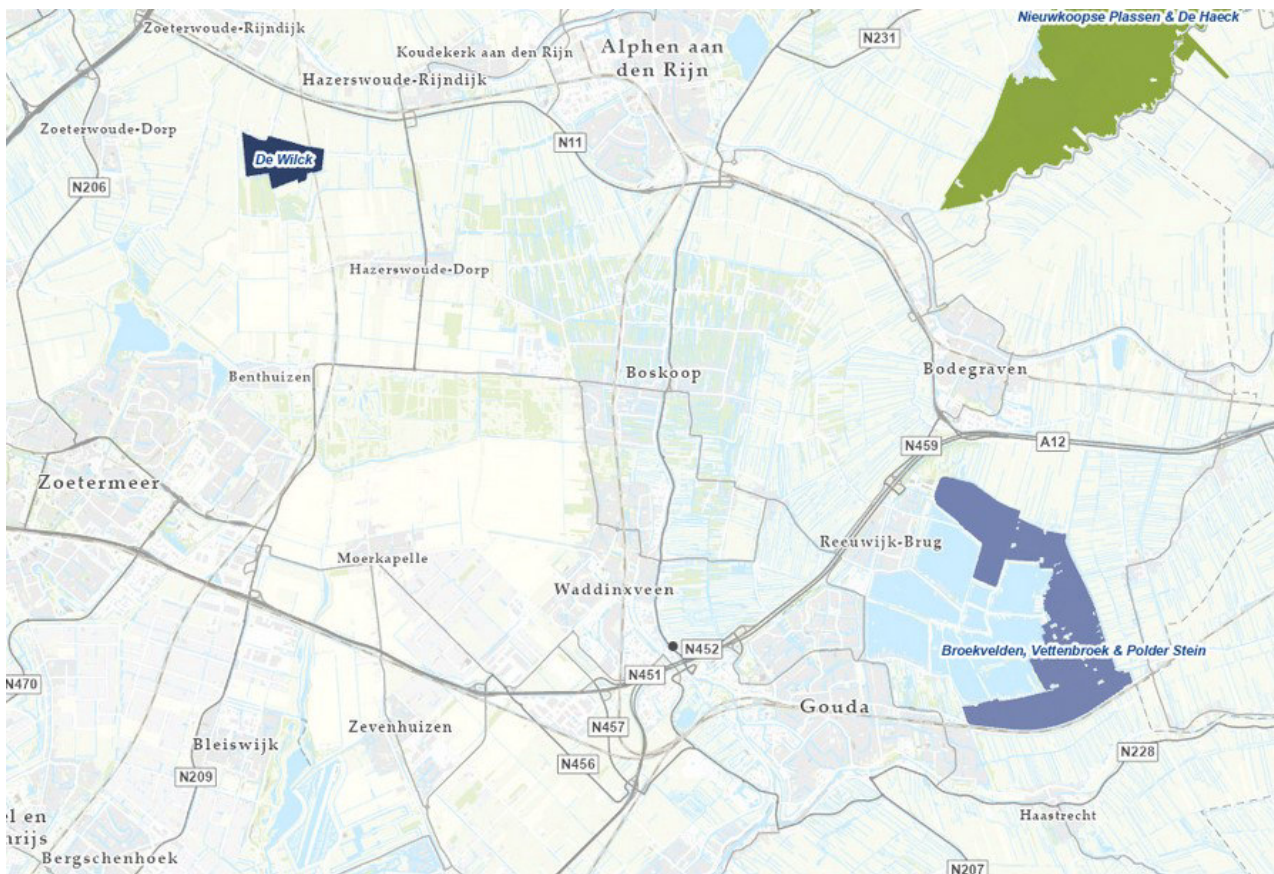
Toetsing Wet Natuurbescherming 2017

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000-gebied of bijzondere provinciale natuurgebied.

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is 'Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein'. Dit gebied ligt op 5,64 km ten oosten van het plangebied. Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein beschikt over stikstofgevoelige habitattypen.

Doelsoorten van het Natura2000-gebied 'Broekvelden-Vettenbroek & Polder Stein' zijn: Bittervoorn, Kleine modderkruiper, Platte schijfhoren, Kleine Zwaan, Krakeend, Slobeend en Smient.

Een deel van deze doelsoorten komt uitsluitend voor binnen het Natura 2000-gebied. Andere soorten, zoals Smient, Krakeend foerageren ook in de ruimere omgeving van het Natura 2000-gebied. Het plangebied is deels geschikt voor deze wetlandsoorten als foerageergebied omdat het cultuurrijke, verharde bedrijfsoppervlaktes betreft. Smient en Krakeend hebben veel van hen natuurlijke schuwheid verloren, zij verblijven tot op korte afstand (15 meter) van het erf. Er zijn geen negatieve gevolgen van de nieuwbouw.

Figuur 9 Ligging Natura 2000-gebieden t.o.v. plangebied (bron: www.pzh.nl)

Stikstofdepositie

Het initiatief betreft de bouw van pluimveestal en een windmolen. De afstand tot het dichtstbijzijnde Natura-2000 gebied is 5,63 km. De bestemming van de pluimveestal is intensieve veehouderij. Hierdoor wordt geadviseerd een stikstofdepositieberekening uit te voeren van de aanlegfase en de gebruiksfase.

Het plangebied ligt buiten de bebouwde kom van de gemeente Waddinxveen. Er is geen sprake van het kappen van houtopstanden. De herplantplicht in het kader van de Wet Natuurbescherming is daarom niet aan de orde.

Een uitgebreide beschrijving van de flora en fauna binnen het plangebied is te vinden in hoofdstuk 4.

3.2.2 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland, in de wet benoemd als de (voormalige) Ecologische Hoofdstructuur (EHS), is een netwerk van natuurgebieden in Nederland om de biodiversiteit te behouden en te versterken. Via dit netwerk kunnen planten en dieren zich verspreiden, waardoor de kans op uitsterven of inteelt verkleind wordt. De NNN bestaat uit:

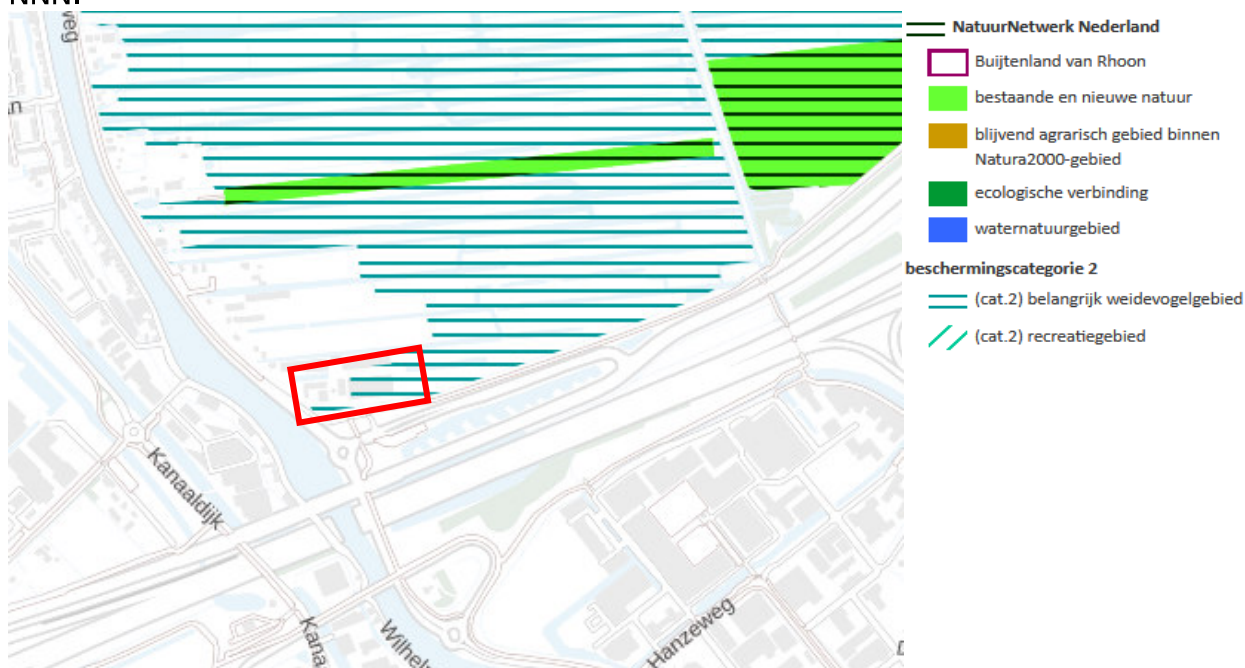
- Natura 2000 gebieden;
- bestaande natuurgebieden, zoals de Nationale Parken;
- gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt;
- landbouwgebieden, die beheerd worden volgens agrarisch natuurbeheer en;
- grote wateren, zoals meren, rivieren, de kustzone van de Noordzee en Waddenzee.

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan van 1990, en via de planologische kernbeslissing Nota Ruimte van de voormalige Ministeries van VROM, LNV, V&W en EZ (2006) voortgezet in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte, opgesteld door het Ministerie van I&M (2012). In 1995 werden de doelsoorten en natuurdoeltypen gedefinieerd, die in 2000 werden doorgevoerd in de provinciale plannen. Vanaf 2014 zijn de provincies verantwoordelijk voor de uitvoering van de NNN.

De natuur in de NNN is beschermd middels een 'nee, tenzij'-regime. Binnen de NNN zijn nieuwe projecten, plannen en handelingen met een significant negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van de NNN niet toegestaan, tenzij er sprake is van een groot openbaar belang en reële alternatieven ontbreken. Eventuele schade moet zoveel mogelijk worden gemitigeerd en/of gecompenseerd.

Toetsing Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied maakt geen deel uit van een NNN-gebied (zie figuur 10). Wel is het plangebied ingetekend als belangrijk weidevogelgebied. Het gaat hier niet om actueel broed- of rustgebied voor weidevogels, meer om 'bufferzone'. In 3.2.3 wordt verder ingegaan op het weidevogelgebied. De ruimtelijke ingrepen die verband houden met de sloop en bouw van de stal zullen vanwege de ligging van het plangebied geen schade veroorzaken aan de NNN.

Figuur 10: Ligging NNN-gebieden en belangrijk weidevogelgebied t.o.v. het plangebied (bron: www.ruimtelijkeplannenzuidholland.nl)

3.2.3 Omgevingsvisie en interim Omgevingsverordening Provincie Zuid-Holland

Op 1 april 2019 is het Omgevingsbeleid in werking getreden (geconsolideerd 1 april 2023). In het Omgevingsbeleid heeft de Provincie Zuid-Holland verschillende beleidsplannen voor de fysieke leefomgeving samengebracht. De voorheen fungerende Visie ruimte en mobiliteit (VRM) is ook opgenomen in het Omgevingsbeleid. Met dit nieuwe beleid heeft de provincie voorgesorteerd op de Omgevingswet die 1 januari 2024 in werking treedt. Het Omgevingsbeleid bestaat uit de Omgevingsvisie en de Omgevingsverordening.

In het nieuwe Omgevingsbeleid zet de provincie in op een betere relatie tussen stad en land. En ook is het doel een betere samenhang tussen de verschillende functies binnen de groene

ruimte, zoals landbouw, natuur, recreatie, water en cultuurhistorie te realiseren. Er moet een samenhangend stelsel komen van de verschillende groene ruimtes en de stad, de zogenoemde groenblauwe structuur. Bescherming van natuurgebieden en het Natuurnetwerk Nederland zijn hiervan belangrijke onderdelen.

Het ontwikkelen van nieuwe plannen kan inbreuk maken op te beschermen waarden in het landschap. In sommige gevallen is het noodzakelijk dat er compensatie plaatsvindt als er specifieke natuur-, recreatie- of landschapswaarden verloren gaan. GS heeft hiervoor in mei 2013 de beleidsregel compensatiebeginsel natuur, recreatie en landschap Zuid-Holland 2013 vastgesteld. Deze beleidsregel is opgenomen in de Omgevingsverordening.

In deze beleidsregel is voor een aantal gebieden compensatie noodzakelijk bij het verlies van ecologische waarden. Dit zijn;

- het Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS);
- de belangrijke weidevogelgebieden;
- de recreatiegebieden om de stad;
- strategische reservering natuur;
- de karakteristieke landschapselementen.

Biotopen voor Rode lijstsoorten zijn niet langer compensatie plichtig.

Toetsing Omgevingsvisie en Omgevingsverordening en Compensatie Natuur, Recreatie en Landschap Zuid-Holland

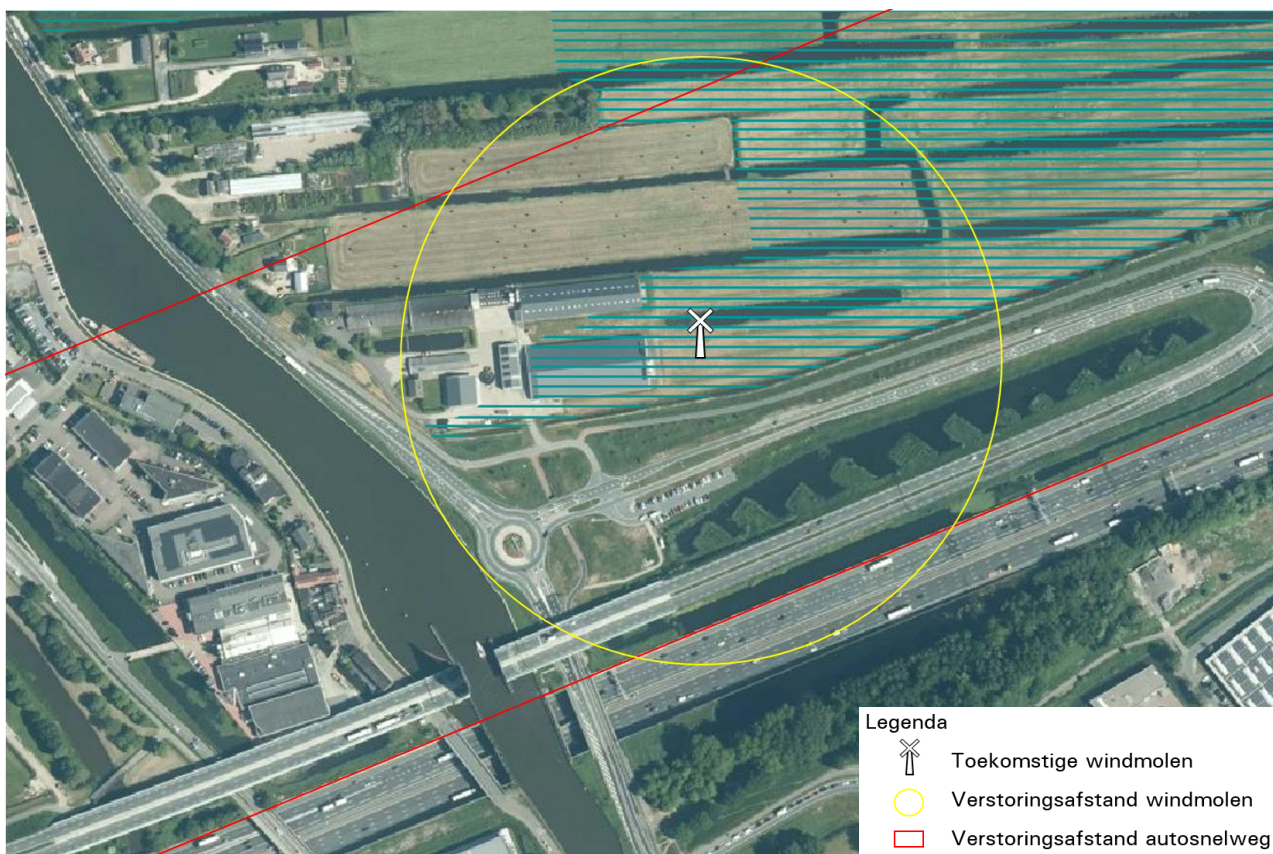
In het plangebied is belangrijk weidevogelgebied aanwezig. De nieuwbouwstal staat gepland op dezelfde locatie als de huidige te slopen stallen. Deze staan net buiten het belangrijk weidevogelgebied. Schade aan het aanwezige belangrijkweidevogelgebied met de sloop en nieuwbouw van de stal is derhalve niet aan de orde.

De windmolen staat gepland op circa veertig meter vanaf de meest oostelijke stal. Deze locatie bevindt zich wel in belangrijk weidevogelgebied. Voor het realiseren van nieuwbouw in belangrijk weidevogelgebied is een compensatieplicht van kracht. De oppervlakte benodigde compensatie is afhankelijk van de hoogte van de windmolen. De maximale verstoringsafstand van een standaard windmolen is tweehonderd meter.

Van kleinere windmolens is er geen verstoringsafstand bekend. Bij de verstoringsafstand van de windmolen is rekening gehouden met het plaatsen van een standaard windmolen. De hoogte van de mast varieert van ongeveer zestig tot honderdtwintig meter. De te plaatsen windmolen heeft een as hoogte van vijftien tot twintig meter. Deze hoogte is drastisch minder dan die van een standaard windmolen. De verstoringsafstand van de te plaatsen windmolen zal hierdoor kleiner zijn.

De afstand van de windmolen tot de rand van het weidevogelgebied is aan de oostkant meer dan tweehonderd meter. Aan de noord- en zuidkant bedraagt deze afstand respectievelijk circa zestig en dertig meter. De afstand aan de westzijde bedraagt circa honderdtwintig meter. Echter is hiervan het grootste deel al bebouwd en in gebruik als bedrijfsoppervlakte dus niet geschikt voor weidevogels.

Voor bebouwing geldt een verstoringsafstand van vijftig meter. Zuidelijk van het plangebied is een autosnelweg aanwezig, de A12. De verstoringsafstand van een autosnelweg op weidevogels bedraagt driehonderd meter (Duijns, S. 2020). Deze aanwezige verstoringen overlappen grotendeels met de potentiële verstoring van een windmolen (zie figuur 11).

Figuur 11 Overzicht verstoringsafstand autosnelweg i.v.m. verstoringsafstand potentiële windmolen

De verstoring van de windmolen overlapt voor circa 2.750 m² niet met de verstoring van de autosnelweg. Dit betekent dat deze oppervlakte verloren gaat en gecompenseerd dient te worden.

Echter zal de verstoringsafstand van een kleine windmolen zal ruim binnen de verstoringsafstand van de autosnelweg komen te liggen. Het plaatsen van een kleine windmolen op 45 meter oostelijk van de huidige stal, zal geen extra verstoring veroorzaken op het aanwezige weidevogelgebied.

In het kader van de zorgplicht wordt wel geadviseerd de weilanden in het weidevogelgebied geschikter te maken voor weidevogels. Met name noordoostelijke weilanden bieden veel mogelijkheden voor weidevogels. Het geschikter maken kan gedaan worden door de maaierwerkzaamheden te starten vanaf 15 juni. Daarbij wordt geadviseerd geen kunstmest te gebruiken maar ruige mest. Deze bemesting zal dan ook beperkt moeten blijven om de grasgroei later op gang te laten komen. Zo ontwikkelt het weiland en ontstaat er een hogere grasmat en foerageer- en broedmogelijkheden voor weidevogels.

4 Resultaten onderzoek

4.1 Methode

Voordat begonnen is met het verkennend veldonderzoek, is een korte, grondige bureaustudie uitgevoerd, waarbij diverse internetsites, relevante artikelen en verspreidingskaarten (o.a. RAVON) zijn geraadpleegd, om te bepalen welke beschermde planten- en diersoorten in het plangebied zouden kunnen voorkomen. Soorten die op een afstand van 0 tot 1km zijn waargenomen, worden in dit rapport behandeld. Indien relevant worden soorten op een afstand van 1 tot 5km ook genoemd. De bureaustudie dient ertoe een meer gerichte, effectieve en efficiënte veldinventarisatie te kunnen uitvoeren.

Op woensdag 8 november 2023 hebben gekwalificeerde medewerkers van Watersnip Advies een Flora- en fauna-inventarisatie gedaan in het plangebied. Tevens is een indicierend vooronderzoek uitgevoerd met betrekking tot vleermuizen. Hierbij is middels de checklist van het Vleermuisprotocol van de Gegevensautoriteit Natuur geïnventariseerd welke functies het plangebied ten aanzien van vleermuizen zou kunnen vervullen. Er is als volgt te werk gegaan:

- a. Er is gezocht naar sporen die duiden op aanwezigheid van vleermuizen (bijv. uitwerpselen).

4.2 Flora

Westelijk in het plangebied staat een Tamme kastanje. De oever van de te dempen sloot beschikt over gras en Riet. Het weiland, oostelijk in het plangebied, bestaat voornamelijk uit Engels raaigras. Hier staan ook algemene kruiden als Madelief, Klein brandnetel en Smalle weegbree. Overige vegetatie in het plangebied bestaat uit cultivars.

Er zijn binnen het plangebied geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Er is binnen het plangebied ook geen geschikt biotoop aanwezig voor beschermde plantensoorten, die vaak specifieke eisen stellen aan hun leefomgeving. Beschermde plantensoorten worden daarom niet verwacht binnen het plangebied.

4.3 Fauna

4.3.1 Vogels

Tijdens de inventarisatie zijn verschillende algemene vogelsoorten waargenomen in de omgeving van het plangebied, zoals Aalscholver, Ekster en Zanglijster. Alle vogels zijn beschermd in het kader van de Wet Natuurbescherming. De nesten van alle vogels zijn tijdens het broedseizoen beschermd en mogen niet opzettelijk verontrust worden. Er zijn geen broedende vogels aangetroffen, omdat de inventarisatie buiten het broedseizoen is uitgevoerd. Op het erf en in de stal zijn geen oude nesten of sporen van broedpogingen waargenomen.

Nesten van enkele vogelsoorten, zoals Gierzwaluw, Huismus en verschillende uilensoorten, zijn jaarrond beschermd. Gierzwaluw en Huismus maken gebruik van menselijke bebouwing als nestlocatie. Hier nestelen deze soorten onder dakpannen of in grote openingen in muren. De te slopen stallen bestaan uit betonnen muren met een dak van zwarte golfplaten. De zwarte golfplaten bieden geen geschikte nestlocaties voor Gierzwaluw en Huismus. Tevens zijn de golfplaten afgedicht met purschuim. Hierdoor is het niet mogelijk voor gierzwaluwen

en huismussen de stallen te betreden. De aanwezigheid van nestlocaties van Gierzwaluw en Huismus in het plangebied kan worden uitgesloten.

Het plangebied is niet geschikt voor andere vogels met jaarrond beschermde nesten, zoals roofvogels en uilensoorten.

Binnen het plangebied zijn geen jaarrond beschermde nesten of geschikte locaties voor jaarrond beschermde nesten aangetroffen. Jaarrond beschermde nesten van uilen en/of roofvogels worden daarom niet verwacht binnen het plangebied.

4.3.2 Vissen

Uit de bureaustudie blijkt dat er geen beschermde vissoorten voorkomen in de omgeving van het plangebied. Vanuit de zorgplicht wordt geadviseerd om de sloot richting de duiker te dempen. Hierdoor blijft een vluchtroute in stand voor aanwezige vissoorten.

4.3.3 Amfibieën

Tijdens de veldinventarisatie zijn geen beschermde amfibieën aangetroffen binnen het plangebied. Uit de bureaustudie blijkt dat Gewone pad, Kleine watersalamander, Meerkikker, (allen Wnb-andere soorten) voorkomen in de directe omgeving van het plangebied (0-1 km). Voor deze soorten geldt in het kader van de Wet Natuurbescherming een algemene vrijstelling in de provincie Zuid-Holland.

Uit de bureaustudie blijkt dat de Rugstreeppad (Wnb-hrl/ Rode lijst status 'gevoelig') voorkomt in de nabije omgeving van het plangebied (0-1 km).

De Rugstreeppad komt voornamelijk voor op zandige terreinen met een betrekkelijk hoge dynamiek, zoals de duinen, de uiterwaarden van grote rivieren, opgespoten terreinen, heidevelden en akkers. Ook overgangen in het landschap als dijktafsluitingen en de grenzen tussen bovenland en droogmakerij vindt de Rugstreeppad aantrekkelijk als leefgebied.

Voor de voortplanting maakt de Rugstreeppad gebruik van ondiepe plassen en poelen om haar eieren in af te zetten. De Rugstreeppad maakt voor de overwintering gebruik van rommelhoekjes met opgeslagen stenen of van braakliggende zandhopen, waarin hij zich makkelijk kan ingraven.

Door de hevige regenval van afgelopen weken zijn er een aantal locaties waar water stagneert. Echter is het voortplantingsseizoen van de Rugstreeppad afgelopen.

Rugstreeppadden zullen momenteel op zoek zijn naar overwinteringslocaties. De Rugstreeppad staat erom bekend dat hij lange afstanden kan afleggen op zoek naar een geschikte overwinteringslocatie. Overwinteringslocaties zijn in het plangebied niet aanwezig. De aanwezigheid van de Rugstreeppad in het plangebied kan momenteel worden uitgesloten. Op het moment dat er binnen het plangebied hopen zand voor langere tijd braak komen te liggen en regenwater kan stagneren, wordt het gebied mogelijk aantrekkelijk als voortplantings- en overwinteringsgebied. *Voorafgaande aan het voortplantingsseizoen (15 april t/m 31 augustus) dienen maatregelen genomen te worden om het stagneren van water te voorkomen.*

4.3.4 Reptielen

Uit de bureaustudie blijkt dat de Ringslang (Wnb-andere soorten / Rode lijst status 'kwetsbaar') voorkomt in de nabije omgeving van het plangebied (0-1 km).

De Ringslang is een watergebonden soort. Deze soort heeft rijk begroeide oevers nodig om in te jagen en om zich te kunnen verschuilen. Voor de voortplanting maakt deze soort gebruik van compacte broeihopen van takken, stro en bladeren. In het plangebied zijn deze rijke oevers niet aanwezig. De aanwezigheid van de Ringslang in het plangebied kan worden uitgesloten.

4.3.5 Grondgebonden zoogdieren

Uit de bureaustudie blijkt dat er meerdere beschermde zoogdieren voorkomen in de omgeving van het plangebied, namelijk Bosmuis, Bunzing, Egel, Haas, Hermelijn, Konijn, Veldmuis, Vos, Wezel en Woelrat (0-1 km). Voor deze soorten geldt een algemene vrijstelling in het kader van de Wet Natuurbescherming in de provincie Zuid-Holland.

Tevens blijkt uit de bureaustudie dat de Bever (Wnb-hrl) en Waterspitsmuis (Wnb-andere soorten / Rode lijst status 'thans niet bedreigd') voorkomen in de nabije omgeving van het plangebied (0-1 km).

De Bever komt voor in overgangsgebieden tussen land en water, o.a. in moerassen, langs beken, en rustige rivieren en meren. Langs het water moeten bossen aanwezig zijn, waar voldoende hout aanwezig is wat de Bever kan gebruiken om dammen van te maken. In het plangebied zijn deze biotopen niet aanwezig. De aanwezigheid van de Bever in het plangebied kan worden uitgesloten.

De Waterspitsmuis komt voor langs schone sloten die niet te voedselrijk zijn. De sloten dienen een goede watervegetatie te hebben en ruige oevers. De Waterspitsmuis is zeer schuw en kan zich letterlijk doodschrikken van een hard geluid. De oevers in het plangebied beschikken niet over ruige vegetatie. Tevens heerst er hoge cultuurdruk in het plangebied door de aanwezige bedrijfsvoering. De aanwezigheid van de Waterspitsmuis in het plangebied kan worden uitgesloten.

Er is binnen het plangebied geen geschikt biotoop aangetroffen voor beschermde zoogdieren. Deze worden hier derhalve niet verwacht.

4.3.6 Vleermuizen

Hoewel vleermuizen zoogdieren zijn, worden deze vanwege hun afwijkende eigenschappen als afzonderlijke groep behandeld in deze rapportage. Alle vleermuizen die voorkomen in Nederland zijn beschermd (Wnb-hrl).

Uit de bureaustudie blijkt dat er verschillende beschermde vleermuissoorten voorkomen in de omgeving van het plangebied, zoals Gewone dwergvleermuis, Laatvlieger, Meervleermuis, Rosse vleermuis, Ruige dwergvleermuis (0-1 km) en Tweekleurige vleermuis (1-5 km).

Tijdens de veldinventarisatie is een indicierend vooronderzoek uitgevoerd met betrekking tot vleermuizen. Hierbij is middels de checklist van het Vleermuisprotocol van de Gegevensautoriteit Natuur geïnventariseerd welke functies het plangebied ten aanzien van vleermuizen zou kunnen vervullen. In het kader van het vleermuisprotocol is een bouwkundige inspectie uitgevoerd.

Vleermuizen maken gebruik van menselijke bebouwing en boomholtes als verblijflocaties. De te slopen stallen bestaan uit betonnen muren met daken van golfplaten. De muren bevatten geen openingen waar vleermuizen gebruik van kunnen maken. De daken zijn niet geschikt als vleermuisverblijfplaats. Golfplaten bieden geen geschikt microklimaat doordat deze te snel opwarmen. Tevens zijn de golfplaten afgedicht met purschuim. Hierdoor zijn er geen ruimtes aanwezig waar vleermuizen gebruik van kunnen maken.

De aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen in het plangebied kan worden uitgesloten.

De tuin, sloot en het weiland kunnen incidenteel gebruikt worden als foerageermogelijkheid. De tuin en het weiland blijven grotendeels bestaan. De sloot wordt wel gedempt.

Foerageergebied is alleen beschermd als er niet voldoende alternatieven aanwezig zijn. Rondom het plangebied zijn vergelijkbare weilanden en sloten aanwezig. De foerageermogelijkheid van vleermuizen wordt met de geplande werkzaamheden niet aangetast.

4.3.7 Overige soorten

Uit de bureaustudie blijkt dat er geen overige soorten voorkomen in de nabije omgeving van het plangebied (0-1 km).

Op basis van de biotoopkenmerken worden binnen het plangebied geen andere beschermde insecten, vlinders of andere ongewervelde soorten verwacht.

5 Conclusies en aanbevelingen

In dit hoofdstuk volgt een opsomming van de conclusies en aanbevelingen. Daarin wordt aangegeven of er bij het realiseren van de nieuwbouwplannen gevolgen zijn voor beschermde natuurgebieden of verbodsbepalingen worden overtreden.

In de onderste tabel staan de soortgroepen die aanvullende maatregelen vereisen.

5.1 Conclusies en aanbevelingen

Natuurgebieden H.3	Gevolgen
Natura2000 §3.2.1	
- Habitattypen	Natura 2000-gebied Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein ligt op 5,63 km afstand van het plangebied. De bestemming van de pluimveestal is intensieve veehouderij. Geadviseerd wordt een stikstofdepositieberekening uit te voeren van de aanlegfase en de gebruiksfase.
- Soorten	Nee
NNN-gebieden §3.2.2	Nee
Omgevingsvisie/verordening §3.2.3	Nee

Soortgroep H.4	Overtreding verbodsbepalingen
Algemeen §4.3.3 en 4.3.5	Voor de beschermde soorten, Gewone pad, Kleine watersalamander, Meerkikker, Bosmuis, Bunzing, Egel, Haas, Hermelijn, Konijn, Veldmuis, Vos, Wezel en Woelrat geldt een algemene vrijstelling in het kader van de Wet Natuurbescherming door de provincie Zuid-Holland. Er hoeft voor deze soorten geen ontheffing aangevraagd te worden. Wel dient voor deze soorten de algemene zorgplicht in acht genomen te worden.
Flora §4.2	Nee
Jaarrond beschermde nesten §4.3.1	Nee
Vissen §4.3.2	Nee
Reptielen §4.3.4	Nee
Zoogdieren §4.3.5	Nee
Vleermuizen §4.3.6	Nee
Overige soorten §4.3.7	Nee

Soortgroep H.4	Overtreding verbodsbepalingen, aanvullende maatregelen vereist
Vogels §4.3.1	Nee. Indien bomen en struiken verwijderd worden, dient dit bij voorkeur buiten het broedseizoen van vogels te gebeuren, zodat overtreding van de Wet natuurbescherming wordt voorkomen. Het broedseizoen loopt globaal van 15 maart tot 15 juli. De Wnb hanteert echter geen standaardperiode voor het broedseizoen; van belang is of een nest bewoond is. Indien een bewoond nest wordt aangetroffen, mogen er geen werkzaamheden uitgevoerd worden die het nest verstoren. Voor aanvang van werkzaamheden tijdens het broedseizoen dient een terzake kundige een inspectie uit te voeren ten aanzien van eventuele broedende vogels.
Amfibieën §4.3.3	Nee, mits voorkomen wordt dat er gedurende de voortplantingsperiode van de Rugstreeppad (globaal half april – augustus) water stagneert en er plassen en poelen ontstaan waar de Rugstreeppad haar eieren in af kan zetten. Tevens dient voorkomen te worden dat er lang zand/grond braak ligt gedurende de overwinteringsperiode (globaal van november – maart). Dit om ingraven voor overwintering te voorkomen.

5.2 Algemene Zorgplicht

Voor planten- en diersoorten geldt in het kader van de Wet Natuurbescherming de algemene zorgplicht (artikel 1.11). Deze bepaalt dat een ieder die weet dat zijn of haar handelen nadelige gevolgen kan hebben voor flora en/of fauna, deze handelingen achterwege dient te laten of verplicht is om maatregelen te nemen (voor zover redelijkerwijs kan worden gevraagd) die deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken. De zorgplicht kan gezien worden als algemene fatsoenseis die voor iedereen geldt.

Natuur-inclusief bouwen

De ontwikkelaar/initiatiefnemer heeft de intentie een nieuwe pluimveestal te realiseren. Watersnip Advies stimuleert natuur-inclusief bouwen voor een betere samenleving tussen mens en natuur.

In het kader van de zorgplicht wordt wel geadviseerd weilanden in het weidevogelgebied geschikter te maken voor weidevogels. Met name de noordoostelijke weilanden bieden veel mogelijkheden voor weidevogels. Het geschikter maken kan gedaan worden door de maaiwerkzaamheden te starten vanaf 15 juni. Daarbij wordt geadviseerd geen kunstmest te gebruiken maar ruige mest. Deze bemesting zal dan ook beperkt moeten blijven om de grasgroei later op gang te laten komen. Zo ontwikkelt het weiland en ontstaat er een hogere grasmat en foerageer- en broedmogelijkheden voor weidevogels..

Wat betreft verlichting wordt geadviseerd om amberkleurige Led-verlichting te plaatsen die voornamelijk naar beneden gericht is. Dit om verstoring door licht voor foeragerende vleermuizen te vermijden.

6 Landschappelijke inpassing

De gemeente Waddinxveen vraagt om de uitvoering van een landschappelijk inpassing. Deze inpassing dient passend te zijn binnen het beleidsdocument 'Koers naar duurzaam Waddinxveen'. In dit hoofdstuk wordt aangegeven op welke manier deze landschappelijke inpassing wordt vormgegeven.

6.1 Biodiversiteit

In de nabije omgeving van het plangebied komen meervleermuizen voor. Hiervan zijn ook kraamkolonies bekend. De gunstige staat van instandhouding van de Meervleermuis kan positief worden beïnvloed door de verhoging van biodiversiteit. Aan de westkant van de Gouwe is een meervleermuiskolonie. Het aanbrengen van bloeiende beplanting aan de randen van het plangebied kan insecten als nachtvlinders aantrekken. Deze insecten dienen als potentiële voedselbron voor de Meervleermuis. Hierbij is het van belang dat de vegetatie aan de oostkant van het plangebied geen hoogte overschrijdt van twee meter.

Hoge vegetatie kan roofvogels aantrekken. De potentiële aanwezigheid van roofvogels in het plangebied heeft nadelige gevolgen voor het aanwezige weidevogelgebied.

Er dient voldaan te worden aan de parkeernorm. Hiervoor wordt geadviseerd een groene parkeerplaats te realiseren oostelijk van de stallen. De parkeerplaats zal enkel uit gras bestaan om zo in het landschap te passen. Daarbij wordt geadviseerd de parkeerplaats af te schermen van het weiland. Hier wordt gekozen voor de laagbloeiende Krentenboom. Deze soort is ongeschikt voor roofvogels als broedlocatie of uitkijkpost. Wel biedt deze soort foerageermogelijkheid voor insecten en daarmee ook de Meervleermuis.

- Bestaande bomen	- Te plaatsen windmolen
- Bestaande Laurierhaag	- Aan te brengen knotwilgen en struiken
- Nieuwbouwstal	- Aan te brengen krentenboompjes
- Groene parkeerplaats	- Aan te brengen grasbetonklinkers voor bereikbaarheid parkeerplaats

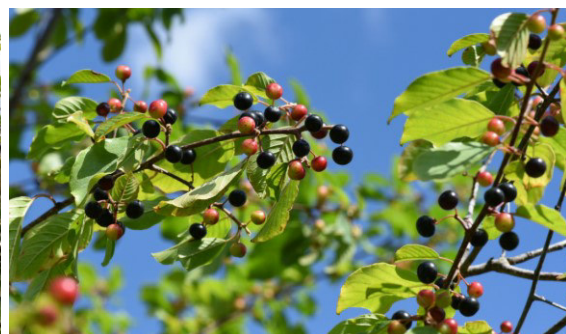
Figuur 12 Schematische weergave landschappelijke inpassing

6.2 Camouflage van nieuwbouw

Aan de westelijke grens van het perceel staan twee kastanjabomen en een Es. Geadviseerd wordt deze bomen te behouden. Deze bomen zijn nu al beeldbepalend voor het zicht vanaf de Henegouwerweg.

Noordwestelijk in het plangebied wordt de nieuwe pluimveestal gerealiseerd. Om deze stal beter in te passen in het landschap wordt geadviseerd 'camouflage' te realiseren. Dit wordt gedaan door afwisselend knotwilgen en struiken aan de zuid- en westzijde van de nieuwe stal te plaatsen. Voor struiken kan gedacht worden aan soorten als Egelantier, Sporkenhout of Lijsterbes. Deze soorten vervullen een vergelijkbare functie. Namelijk het aantrekken van insecten. Het plaatsen van de bomen en struiken zal direct zicht op de bebouwing wegnemen, wat een natuurlijker beeld geeft. Tevens worden knotwilgen niet te hoog. Deze bomen zijn ongeschikt voor roofvogels en zorgen niet voor schaduwval op de nieuwe bebouwing. De bebouwing wordt namelijk voorzien van zonnepanelen. Dit draagt bij aan een betere energietransitie.

Zuidelijk in het plangebied zijn momenteel twee laurierhagen aanwezig. Deze hagen bieden nu al de gewenste camouflage. Daarom is het belangrijk dat deze hagen blijven bestaan. Indien de hagen niet de gewenste dekking leveren kunnen de hagen aangevuld worden met Wilde kamperfoelie. Deze plant biedt insecten foerageermogelijkheden en zorgt voor een kleurige uitstraling.

Figuur 13 t/m 17 Uitgangsoorten en (mogelijk) aan te brengen soorten. Van linksboven naar rechtsonder Meervleermuis, Egelantier, Sporkenhout, Krentenboompje en Wilde kamperfoelie

7 Bronnen

Geraadpleegde literatuur

1. Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden, *Wet van 16 december 2015, houdende regels ter bescherming van de natuur (Wet natuurbescherming)*, dec 2015
2. Ecologica, *Wet natuurbescherming, samenvatting wijzigingen natuurwetgeving*, 5 november 2018
3. Ministerie van Landbouw, natuurbeheer en voedselkwaliteit, *Rode Lijsten*, Den Haag, 2004
4. Norren, E. van, J. Dekker en H. Limpens, 2020. *Basisrapport Rode Lijst Zoogdieren 2020 volgens Nederlandse en IUCN-criteria*. Rapport 2019.026. Zoogdierverseniging, Nijmegen
5. Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus en Zoogdierverseniging, *Vleermuisprotocol 2021*, januari 2021
6. Provincie Zuid-Holland, *Omgevingsvisie, Omgevingsbeleid Zuid-Holland*, geconsolideerd vanaf 1 april 2023
7. Provincie Zuid-Holland, *Omgevingsverordening Zuid-Holland*, geconsolideerd vanaf 1 april 2023
8. Omgevingsdienst Zuid-Holland-Zuid, *Stroomschema beoordeling stikstofdepositie bij initiatieven voor woningbouwprojecten*, versie 22 februari 2023.
9. Duijns, S., 2020. *Weidevogels in een toekomstig energielandschap*. Rapport 19-221, Bureau Waardenburg bv, Nijmegen
10. '© NDFF - quickscanhulp.nl 6 november 2023

Geraadpleegde internetsites:

11. topokaartnederland.nl/
12. www.rijksoverheid.nl
13. www.bij12.nl
14. www.regelink.net
15. www.ravon.nl
16. www.vleermuis.net
17. www.zuid-holland.nl
18. www.zoogdierverseniging.nl
19. www.ruimtelijkeplannenzuidholland.nl/omgevingsbeleid/
20. www.arcgis.com/home/webmap/viewer.html
21. www.waarneming.nl

Watersnip Advies

Advies voor ecologie, landschap, water en recreatie

Watersnip v.o.f.

's-Gravenbroekseweg 154

2811 GK Reeuwijk

KvK 76653862

+ 31 (0)182-395460

www.watersnipadvies.info

advies@watersnip.info

